

Årsmelding 2024

DEN NORSKE KIRKE
Døves kirkeråd

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Døves kirkeråd 2024-2028	4
Kirkeliv	4
Synlighet.....	10
Arbeidsmiljø	12
Økonomi.....	12
Fakta om Døvekirken.....	12

Prost
Linda Berntzen

Leder av Døves kirkeråd
David Fraser

Administrasjonsdirektør
Camilla Høiberg

Innledning

I 2023 ble *NOU 2023:20 Tegnspråk for livet* lagt frem. Rapporten viser blant annet at norsk tegnspråk er under press som minoritetsspråk, og understreker betydningen av gode språkarenaer for døve og hørselshemmede. Døvekirken ønsker å være der hvor døve er og bor, og ønsker å legge til rette for gode og tilgjengelige trosfelleskap på tegnspråk. De åtte døvemenighetene i Døveprostiet har også i 2024 hatt et bredt tilbud av ulike tegnspråklige felleskap for barn og voksne, trosopplæring, kirkelige handlinger og ikke minst mange møter med enkeltmennesker på deres hjertespråk – norsk tegnspråk.

Det er gledelig å se at antall deltagere på gudstjenester i flere av menighetene har økt noe fra 2023 til 2024. Vi opplever og at flere av Døvekirkens menigheter har et godt skole-kirkesamarbeid, hvor døve og hørselshemmede barnehagebarn og elever får bli kjent med døvekirken, tilegner seg kunnskap om kristen tro og Den norske kirke, og samtidig være en del av et tegnspråklig felleskap.

Vi har i år hatt spesielt fokus på å løfte frem en minoritet i vår minoritet: personer som har kombinert syns- og hørselshemming og døvblindhet, gjennom en egen samling i Sandefjord mai 2024.

Døvekirkens fellesmøte ble i 2024 arrangert i Oslo med alle de nye menighetsrådsrepresentantene til stede. Det ble også valgt nye medlemmer til Døves kirkeråd for perioden 2024 -2028.

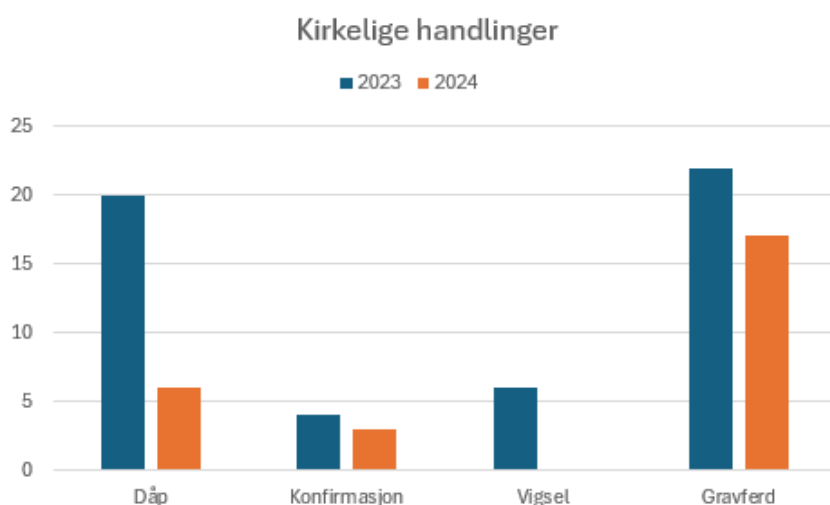
Døves kirkeråd 2024-2028

Medlemmer i Døves kirkeråd ble valgt på Døvekirkenes fellesmøte 2024 for en periode på fire år:

Døves menighet i Oslo:	leder David Erin Fraser (vara: Anne-Marit Nøstvik Karlsen)
Døves menighet i Sandefjord:	nestleder Annette Caroline Paulsen (vara: Elin Pedersen Dehli)
Døves menighet i Trondheim:	Anita Navelsaker Jonsson (vara: Tonje Forness-Hovin)
Døves menighet i Ålesund:	Erlend Andre Holsen (vara: Jo Arve Furland)
Døves menighet i Tromsø:	Anne Merete Schønning Morskogen (vara: Edvard Johan Strand)
Døves menighet i Bergen:	Lilly R. Koppen Mjanger (vara: Ole Morten Rolland)
Døves menighet i Stavanger:	Laila Hermansen Jerstad (vara: Julie Therese Gauthun Mauland)
Døves menighetsutvalg i Kristiansand:	Bengt Morten Taraldsen (vara: Hege Midtbø)
Prost:	Linda Berntzen Bhuller
Biskopens representant:	Marius Berge Eide (vara: Svein Christian Mikkell Hammerstrøm)
Lekansattes representanter:	Hanne Kvitvær (vara: Linn Lykke Hamnes)
Geistlig ansattes representanter:	Arne Lundqvist (vara: Inge Sørheim)

Kirkeliv

Kirkelige handlinger

Antall kirkelige handlinger har gått ned i 2024 i forhold til året før. Å få opp antallet kirkelige handlinger er et satsningsområde i årene som kommer.

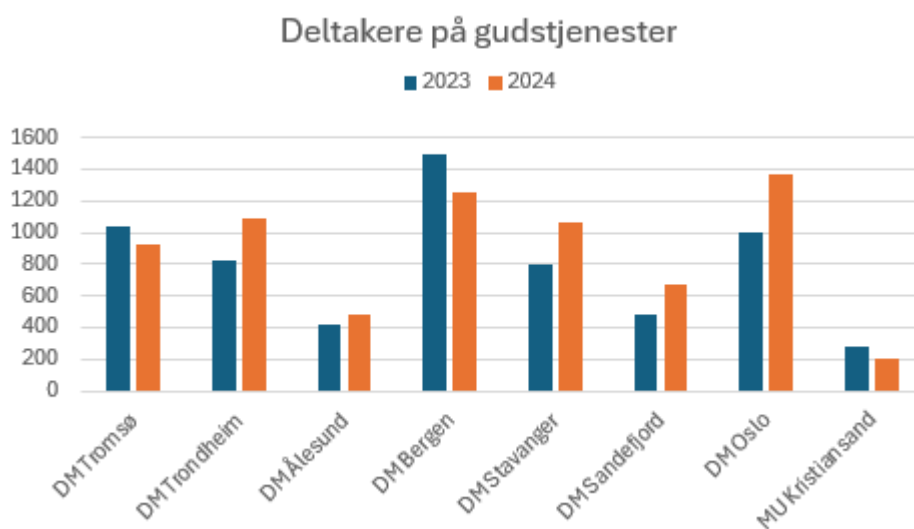
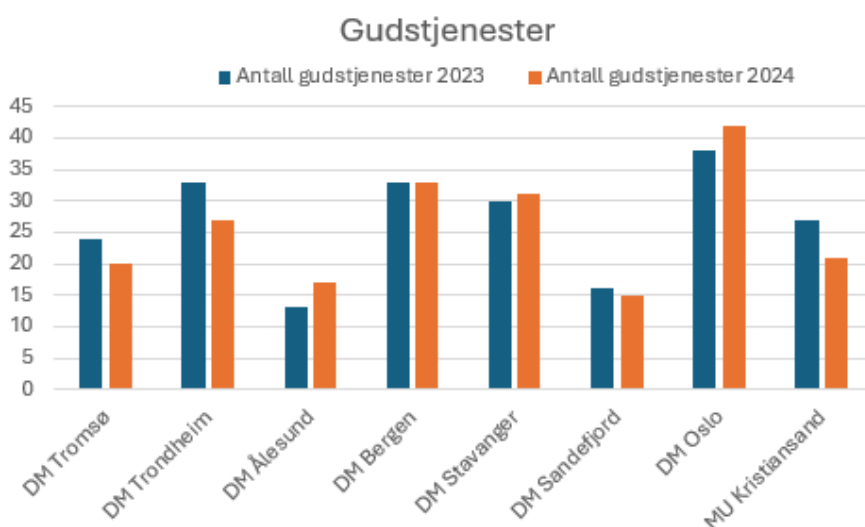
Voksendåp. Vi opplever ikke ofte voksendåp i våre menigheter, men i år

hadde vi en i Trondheim. Benjawan Udommongkol flyttet til Norge for noen år siden. Etter å ha lært mer om kristen tro ønsket hun å døpes inn i Døves menighet i Trondheim og Den norske kirke (bilde).

Gudstjenester

Antallet deltakere på gudstjenester har økt fra 2023 til 2024, samtidig som antallet gudstjenester jevnt over har holdt seg på noenlunde samme nivå.

Kirkelig undervisning og barne- og ungdomsarbeidet

Trosopplæringen i Døvekirken er variert og møter ulike utfordringer. Vi har ulike tiltak i den enkelte døvekirke, og det legges ned mye arbeid for å nå våre barn og unge. De bor spredt utover store geografiske avstander i hver menighet, og det kan være utfordrende å finne fram til en form som gjør at de kan delta på våre tiltak. *Bildet viser Hallovenn i Bergen.*

Lokale trosopplæringsplaner. Vi har i år jobbet med revidering av lokale trosopplæringsplaner med oppstartsseminar i hver av våre åtte menigheter. Petter Rønneberg og Vibeke Kolstø Andersen fra Oslo bispedømmekontor, samt prost Linda Berntzen og kirkefagleder Hege R. Lønning, var med på seminarene.

Skole-kirkesamarbeidet lokalt varierer fra menighet til menighet. De fleste har et godt samarbeid med sin lokale skole for hørselshemmede elever, men dette er ikke formalisert. Vi vil prioritere å få dette samarbeidet formalisert i løpet av 2025. Vi har ikke oversikt over hvor hørselshemmede elever går når de går på sin hørende nærskole, og har da ikke et samarbeid med disse skolene. Flere av menighetene har faste møtepunkter med skolene for hørselshemmede elever i løpet av året og forteller om godt samarbeid:

Oslo. Vetland skole for hørselshemmede og Volla skole med 58 barn og voksne, samt Voldsløkka barnehage og Volla barnehage med også 58 deltagere, kom før jul og fikk være med staben inn i julefortellingen på tegnspråk. Voldsløkka barnehage sier: «Vi opplevde besøket som veldig vellykket og synes opplegget i år fenget barna i stor grad. Skuespillet var godt tilpasset alle aldre og var passelig i forhold til tidsbruk. Barna syntes det var spennende når det ble brukt kostymer og andre virkemidler som f.eks. lyssetting (da det endret seg fra natt til dag i skuespillet). Vi opplever Døvekirken som en viktig arena og samarbeidspartner for oss, og vi håper på å fortsette samarbeide også i 2025.»

Trondheim. Døve elever fra A.C Møller tegnspråksenter valgte i år å delta på tradisjonell julegudstjeneste. Dette var en vurdering de brukte mye tid på i forkant med fokus på hvorvidt man skal gjennomføre på tradisjonell måte eller hva man skal gjøre.

Utfordringen deres er at ikke alle elevene deltar og at man har aktiv påmelding til dette. Skolen sier de ønsker å holde kontakt med Døvekirken for å holde fokus på dens rolle som tegnspråklig møteplass. Kolstad barnehage fra A.C Møller tegnspråksenter deltok på julevandring og ble bedre kjent med kirkerommet.

Stavanger. Det ble holdt skolegudstjeneste for tegnspråkavdelingen for Auglend skole og barnehage i et tett samarbeid med dem. Barna deltok aktivt i gudstjenesten med tegnspråkpoesi, julesanger på tegn og julespill. Alt i alt deltok det 50 personer på skolegudstjenesten med elever, lærere og foreldre. Fellesskapet ble avsluttet med matpakke. Prest Erlend Lunde, som var vikar denne dagen, forteller at han opplever dette som en rik velsignelse.

Felleskapene i Døvekirken er mindre enn i de ordinære menighetene, men tilbakemeldingen fra de som deltar er at dette er viktige tegnspråklige møteplasser og felleskap for barn og unge som vokser opp i dag. Døvekirken ser også på skolekirkesamarbeidet som en viktig arena for å styrke barnas kunnskap om kristen arv og tradisjon, i tråd med læreplanenes kompetansemål. Samtidig er dette en viktig arena for å formidle døves kultur og gi tilbud om et tegnspråklig felleskap som flere av skolene også tar opp.

Vi har også **fellestiltak** der vi samles enten regionalt (flere menigheter i samarbeid) eller nasjonalt. Mange døve og hørselshemmede barn og unge går på sin lokale skole og er ofte alene om å være døv eller hørselshemmet. Flere og flere velger å følge konfirmantundervisningen lokalt og å være med på våre leirer. På leirene knyttes det sosiale bånd som hver for seg er verdifulle. Både for å unngå isolasjon som ofte mange døve på den alderen føler, og for å gi dem muligheten til å bli kjent med en kirke som for mange ungdommer føles fremmed og langt unna. Det er dermed desto viktigere at de får møtes på leirer der de kan møte jevnaldrende for felleskap og støtte, samt få gode rollemodeller i eldre ungdommer og voksne som er døve og tegnspråklige. Slike møteplasser er det få av i Norge. Det er derfor vi vil skape tegnspråklige møteplasser og gir nasjonale tilbud som konfirmantleir, ledertreningskurs og ungdomsleir.

Det ble i 2024 arrangert en nasjonal leir i Døvekirken:

Konfirmantleir for døve og hørselshemmede konfirmanter ble gjennomført i februar i Trondheim med to deltagere. Der deltok også to MILKere og to LiVere (bildet).

Døvekirken planla barneleir for barn mellom 8 og 12 år, ungdomsleir for alderen 13-17 år samt "Bli kjent-leir" for konfirmanter og MiLK.

Men vi måtte dessverre avlyse disse på grunn av for få påmeldte. Vi har et godt tilbud til **aldersgruppen 13-17 år** med flere leir og ledertrening. I år har vi hatt flotte to MILKere og tre LiVere.

Døvekirken vil jobbe videre med hvordan vi kan rekruttere flere og få antallet påmeldte barn og unge opp.

Når det gjelder tilbud for unge i **aldersgruppen 18-30 år** er det ikke noe tilbud. Behovet er stort, spesielt i byene der det fins flere døve studenter (spesielt Oslo, Bergen og Trondheim). Vi vil se på hvilket tilbud vi kan gi og komme i gang med arbeidet for denne aldersgruppen.

Samling for personer med kombinert syns- og hørselshemming og døvblindhet

Blant målgruppen for Døvekirken er også personer med kombinert syns- og hørselshemming og døvblinde. Det er registrert ca. 350 med døvblindhet og som brukere av tjenester fra Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde (NKDB) i Norge. Dette er en sammensatt gruppe når det kommer til kommunikasjonsform og tilretteleggingsbehov. Dette gjør at ikke alle Døvekirkens arrangement og kirkelige handlinger er tilgjengelig for denne gruppen. I år ble det arrangert en samling for personer med kombinert syns- og hørselshemming i Sandefjord. Initiativtaker for denne samlingen var Berit Øie, som selv er døvblind. Hun tok kontakt med prost i Døvekirken og etterlyste en arena hvor personer med kombinert syns- og hørselshemming / døvblindhet kunne dele sine erfaring rundt kristen tro og deltakelse i kirken. Det ble søkt midler fra Felleslegatet for døve. Samlingen ble til i et samarbeid mellom KABB (Kristent Arbeid Blant Blinde), Stiftelsen Signo og Døvekirken som alle bidro med faglig kompetanse.

Fra venstre: Bønneskip og døpefont i Døvekirken i Sandefjord, Gudstjeneste i Tomaskirken, Bønneteppe i Tomaskirken.

Tema for samlingen var å gi en bedre kjennskap til Døvekirkens liturgi, og hvordan man kan finne kirkelige ressurser tilrettelagt på tilgjengelig tekst og punktskrift for personer

med synstap. Samlingen ble avsluttet med et besøk til Signo Andebu, og Tomaskirken, hvor vi utforsket kirkerommet taktilt og feiret gudstjeneste sammen. Det var til sammen syv deltagere.

Bilde: Haptisk og taktil tolking vises.

Samlingen viste oss det ulike spekter av kommunikasjonsbehov denne gruppen innehar, og utfordret oss på hvordan kommunikasjonen kan fungere best mulig for alle. Alle deltagerne i gruppen hadde ulik bakgrunn og kommunikasjonsform, og dermed var det ulike måter å oppfatte det som ble sagt. De som ikke kunne norsk tegnspråk fikk tolking til norsk talespråk. I tillegg fikk to deltakere skrivetolking, flere fikk høre via teleslynge mens minst to fikk taktilt tegnspråk, og en fikk tilrettelagt visuelt tegnspråk. Dette viser noe av kompleksiteten i kommunikasjonsform og tilrettelegging. Samlingen forteller og noe om viktigheten av frivillighet, og hvor viktig det er med brukervedvirkning.

Synlighet

Døvesamfunnet. Døvekirken skal være der døve er, og dette innebærer at vi også reiser en del i vårt virke. I år var Døves Kulturdager i Ålesund, og vi var synlige der med stand. Soul

Children Sign (SCS) fra Døves menighet Oslo var med og optrådte under åpningsseremonien fredag kveld, på ungdomsfesten lørdag kveld samt under gudstjenesten søndag.

Søndag hadde sogneprest Erlend Lunde i Ålesund en gruppe med seg på **pilegrimsvandring**. Gruppen gikk opp de 418 trappetrinnene til Aksla-fjellet. Derfra fikk de både utsikt og innsikt gjennom vandringen over fjellet mot Volsdalen kirke. Målet for pilegrimsvandringen var kirken og

søndagens tegnspråkgudstjeneste, som ble en fin avslutning på Kulturdagene 2024.

Nettsidene. Døvekirken har også i år prioritert å oppdatere våre nettsider slik at de passer bedre til våre behov og oppnå bedre og mer relevant synlighet både for våre menighetsmedlemmer og for det norske samfunn ellers. Dette arbeidet vil vi fortsette med, og vi vil også se på hvordan vi skal bruke sosiale medier.

NRK 2. juledag. I 2024 var det opptak av TV-gudstjeneste i Døvekirken i Oslo med rundt 70 deltagere. Vi hadde blant annet innslag fra korene Oslo Sign Sing og Soul Children Sign (skjerm bilde fra NRK TV). Den ble sendt på NRK1 2. juledag.

Tolkesituasjonen. Døvekirken opplever fortsatt utfordringer i møte med dekning av våre tolkebestillinger til NAV Tolketjeneste. Det gjelder i hovedsak to utfordringer. Den første er siden vi har definert vårt menighetsspråk som norsk tegnspråk, så har NAV Tolketjenesten tolket forskriftene slik at vi må betale for tolkene selv når det gjelder gudstjenester og kirkelige handlinger. Den andre utfordringen er ustabil tolkedekning av f.eks. tegnspråktolkning av Den norske kirkes allmøter, møter med sentrale organer i Den norske kirke og i bispedømmet må utsettes eller våre folkevalgte og/eller ansatte får ikke deltatt. Vi vil jobbe sammen med andre aktører i døvesamfunnet for å få til en forbedring av tolkesituasjonen generelt samt få endret fortolkningen av forskriftene i vårt tilfelle.

NOU 2023:20 Tegnspråk for livet.

I 2023 kom Tegnspråkutvalget med sin utredning *NOU 2023:20 Tegnspråk for livet – Forslag til en helhetlig politikk for norsk tegnspråk*. Tegnspråkutvalget har utredet hvordan tilgangen til norsk tegnspråk kan økes på tvers av relevante sektorer. Utgangspunktet for utvalget har vært formålet med språkloven, som blant annet skal sikre at offentlige organer tar ansvar for å verne og fremme norsk tegnspråk.

Utvalget har utarbeidet en rekke tiltak og foreslår seks løfter for å verne og fremme norsk tegnspråk:

- 1) å sørge for opplæring i tegnspråklige miljøer
- 2) å sikre tidlig tilgang til tegnspråk
- 3) å styrke kvaliteten i opplæringen
- 4) å heve den tegnspråklige kompetansen
- 5) å sikre tilgang til likeverdige tjenester
- 6) å sørge for mer forskning på norsk tegnspråk og språkdokumentasjon

Døvekirken har sendt inn et hørings svar på rapporten i januar 2024.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i Døvekirken har vært et viktig fokusområde i 2024 etter medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført slutten av 2023. Vi tok med oss tre fokusområder fra undersøkelsen: arbeidsmiljø, kommunikasjon samt mangfold og inkludering.

Likestilling, inkludering og mangfold. Viktige begrep i forbindelse med LIM-arbeidet ble presentert i vårt Døves blad og for alle ansatte, og det ble gjennomført et LHBT-kurs for alle ansatte på medarbeidersamling våren 2024.

Økonomi

Foreløpig årsregnskap 2024 for Døves Kirkeråd viser et mindreforbruk på kr 90 369. To hovedårsaker til mindreforbruket er innsparinger av noen utgiftsposter og høyere renteinntekter. Generelt viser regnskapet at Døves Kirkeråd har god økonomistyring.

Årsregnskapet 2024 for Døveprostiet viser et mindreforbruk på kr.1 070 435. Hovedårsak til mindreforbruket skyldes vakanser og sykemeldinger.

Fakta om Døvekirken

Døvekirken er Den norske kirkes landsdekkende tilbud for døve, hørselshemmede og døvblinde og tegnspråklige. Gudstjenestene og det kirkelige livet foregår på norsk tegnspråk. Det finnes i dag syv døvemenigheter i Oslo, Stavanger, Trondheim, Bergen, Ålesund, Tromsø og Sandefjord, samt et menighetsutvalg i Kristiansand. Disse er representert i Døves kirkeråd (tidligere Døvekirkenes fellesråd).

De åtte døvekirkene betjener 5.400 døve og hørselshemmede, og deres nettverk.

Vi har seks kirkebygg som ligger i Oslo, Trondheim, Bergen, Stavanger, Tromsø og Sandefjord. I Ålesund har vi et samarbeid med Volsdalen kirke og benytter den som vårt faste

gudstjenestested, samt har menighetskontor i menighetshuset ved siden av. I Kristiansand har vi en avtale om bruk av Oddernes menighetshus til gudstjenester samt kontorlokaler på Lund kirkekontor.